

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 35 kr. — Naročnina se posilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, Koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr
Rokopisí se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejema.
Za oznalila se plačuje od navadne vrstice, če se najmanj enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vseslovenski shod v Ljubljani.

Najimenitnejši dan menda ostane v zgodovini slov. naroda dan 14. septembra 1897. Ta dan se je zbral cvet našega naroda iz raznih pokrajin v beli Ljubljani. Okoli 1000 mož, vnetih za slogo in edinost, nas je prišlo na vseslovenski in istersko-hrvaški shod. In Ljubljana se je pokazala kot naše središče; saj skoraj ni bilo hiše, ki bi ne bila z zastavami okrašena.

Ta velepomenljivi shod se je vršil v veliki sokolski dvorani »Narodnega doma«. Ob 9. uri je pozdravil dr. Šusteršič zbrane Slovence in Hrvate ter predlagal za predsednika goriškega poslancea dr. Ant. Gregorčiča; vsi so temu navdušeno pritrdirili. Za častne predsednike pa so bili izvoljeni: kranjski deželni glavar Oton Detela, ljubljanski župan Ivan Hribar, A. Barvinski, dr. Stransky in baron Rukavina; za podpredsednike: dr. Fr. Jurtela, kanonik L. Einspieler in vitez Nabergoj; za zapisnikarje: dr. Gregorin, dr. A. Medved, dr. Fr. Rosina in dr. Žitnik.

Ko predsednik dr. Ant. Gregorčič vse pozdravi, pozdravi zaupne može deželni glavar Detela v imenu Kranjske, župan I. Hribar v imenu Ljubljane, Barvinski v imenu Rusinov, dr. Stransky v imenu vseh Čehov, baron Rukavina v imenu Hrvatov, dr. Stojan v imenu moravskih Čehov in vitez Vukovič v imenu dalmatinskih Hrvatov. Nato predлага dr. Gregorčič, naj se pošlje udanostni telegram presvetemu cesarju, k čemur vsi s trikratnim, gromovitim živio pritrdirijo. Nato se je začela obravnava o točkah dnevnega reda, kakor smo ga bili objavili. Shod je trajal do 3. ure popoldne. Sklenile so se enoglasno razne resolucije; nas štajarske Slovence zanimajo v prvi vrste naslednje:

Resolucije o težnjah štajarskih Slovencev.

1. Da se ugodi opravičenim težnjam vseh Slovencev na spodnjem Štajarskem po jednakopravnosti, treba, da se sodiščni okraji Radgona, Cmurek in Arvež podredijo novemu okrožnemu sodišču v Mariboru.

2. Brezpogojna potreba je, da se ljudska šola, namenjena za poduk slovenskim otrokom, uredi skozi in skozi na podlagi materinega jezika kot izključljivega podučnega jezika, ter da neha biti ista v rokah nemško-nacionalnih in liberalnih šolskih nadzornikov golo sredstvo za ponemčevanje slovenskega naroda.

3. Treba je, da se deželni šolski sveti štajarski razdeli v dva oddelka, nemškega in slovenskega, kateri opravlja vsaki samostojno vse posle, zadevajoče njemu podrejene šole.

4. Učiteljišče v Mariboru, namenjeno vzgoji učiteljev za slovenske spodnještajarske šole, mora se urediti tako, da bode poduk v večini podučnih otrok v slovenskem jeziku.

5. Vprašanje poduka v slovenskem jeziku na celjski gimnaziji v Celju napravijo slovenske paralelke za slo-

venske dijake ter da se za tako popolnjeno gimnazijo zgradi državno, srednje šole dostojo poslopje.

6. Za štajarske Slovence treba osnovati v Celju državno nižjo kmetijsko šolo za praktičen poduk v umnem kmetijstvu in za vinorejo in sadjerejo, potem državno podkovsko šolo, obe seveda s slovenskim podučnim jezikom.

7. Na srednjih šolah naj se nastavljajo slovenskega jezika zmožni in slovenski mladini naklonjeni može, ne pa odločni nasprotniki nemško-nacionalnega in liberalnega mišljenja, kakor se to godi za Celje.

8. Nadzorstvo gledé vseh spodnještajarskih ljudskih in srednjih šol mora se odvzeti možem, ki so znani protivniki slovenskega naroda, ter izročiti možem, katereh preteklost daje jamstvo, da jim bo napredek slovenske šole zares na sreču.

9. Pri imenovanju uradnikov za spodnje Štajarsko mora nelhati sedanja krivična praksa, po katerej se izključujejo navadno uradniki slovenske narodnosti, in sicer celo domačini, od službenih mest na spodnjem Štajarskem.

Uradniška mesta na spodnjem Štajarskem morajo biti pristopna tudi, in to v prvi vrsti, uradnikom slovenske narodnosti, in to mesta ravno c. kr. predsednikov okrožnih sodišč, okrajnih glavarjev in drugih predstojnikov jednak, kakor nižjih tem podrejenih uradnikov, pri sodiščih, pri politični in finančni upravi, pri šolah, pošti in železnicah.

Pri imenovanju uradnikov za spodnje Štajarsko gledati je strogo na to, da vsak imenovanec ima že pri imenovanju popolno znanje slovenščine ter da je zmožen uradovati v slovenskem jeziku ustno in pismeno.

10. Krivični volilni red treba spremeniti tako, da bodo Slovenci na spodnjem Štajarskem dobili svojemu številu primeren broj zastopnikov v državnem zboru in da se uvrstijo v mestno skupino vsi sedaj izpuščeni trgi.

Resolucije o splošnem političnem položaju in jezikovnem vprašanju.

1. Vseslovenski in istersko-hrvaški shod sprejme združenje vseh slovenskih in hrvaških državnih poslancev z veseljem na znanje in odobrava v vseh točkah program »Slovanske krščansko-narodne zvez«.

2. Slovenskim in istersko-hrvaškim državnim poslancem se izreka popolno zaupanje in se isti pozivljajo, naj v parlamentarni večini vstrajajo, dokler bode odločno in neodvisno od trenotnih vladnih tendenc, dejansko izvrševala svoj program.

3. Vseslovenski in istrsko-hrvaški shod zahteva, da se v članu 19. temeljnega zakona o splošnih pravicah državljanov z dne 21. decembra leta 1867 št. 142 drž. zak. zajamčena narodna in jezikovna jednakopravnost v šoli, uradu in javnem življenju izvrši tudi gledé slo-

venskega in oziroma hrvaškega jezika na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Volilski shod v Velenju.

Veselica, katero je priredilo bralno društvo gornje Saleške doline dne 5. septembra na vrtu Korunove go stilne pri Velenju, je bila dobro obiskovana. Kar se mora še posebej omeniti, kako dobro je bil zastopan kmečki stan. Seveda, imeli so tudi uzrok in sicer prav važen uzrok, zakaj so se zbrali v tolikem številu vrli kmetje Šaleške doline. Poročilo državnega poslanca č. g. J. Žičkarja in deželnega poslanca gosp. Vošnjaka so hoteli slišati ter se naučiti o delovanju državnega in deželnega zborna. Da sta jih tudi zanimali obe poročili, je bilo povzeti iz kljic, s katerimi so naznajali, da odobrujejo ravnanje in postopanje slovenskih poslancev, a da obsojajo krivice, katere dela najbolj kmečkemu stanu državnozborski ropotarji, kakor tudi krivice, katere še niso prenehale v deželnem zboru. Oba govornika sta razložila stvar prav po domače. V njunih govorih je mnogokaj, kar bi utegnilo zanimati bralce »Slov. Gospodarja«. Nekaj takih mislij bodi tukaj navedenih.

Državni zbor se deli na dve stranki. V večini so pametni, razumni možje, ki se zavedajo, kaj jim je povrilo ljudstvo, ko jih je izvolilo za poslance. V manjšini je dosti ljudij, ki se obnašajo prav pobalinski, zavirajo delovanje visoke zbornice, ter samo ljudstvu škodujejo. Enkrat se ne more ničesar rešiti v zbornici ravno vsled njihovega obnašanja. Potem jemljejo denar, (vsak poslanec vsaki dan 10 fl.), katerega ne zaslužijo. Ta denar plačuje ljudstvo. Tako ima ljudstvo izgubo — za svoj denar ne dobi ničesar in sramoto, — ves svet se spottika nad takimi poslanci, kakor so avstrijski ropotarji. In sedaj reci človek, ali ni to goljufija, katera se stori ljudstvu? Tako je tudi naravnost povedal ropotarjem katoliški poslanc Tusel iz Solnograške; za to so zahtevali levičarji, da se je poklical k redu, in da se za kazen tudi zapiše v zapisnik zborniških sej. Res, poslanec Tusel se je opomnil, da je nedostojno tako imenovati obnašanje levičarjev. A zahtevi, da se to vsprejme v zapisnik, se ni ustreglo. No, poslanec Tusel ni dobil poviale v zbornici za to, ker je povedal resnico, pač pa v ljudstvu. To pritrjuje povsod njegovim besedam.

V državnem zboru je predložila vlada, so predložili poslanci važne predloge. Prevažna stvar so zadruge, o katerih je podal načrt zbornici poljedelski minister, da bi se o njem razpravljalo. Zadruge bi bile velikanskega pomena za kmeta in meščana.

Zadruge bi koristile kmetu, ker bi tem potom stavili ceno svojim pridelkom kmetje, in ne židje, veletržci, kakor se zdaj godi. Kmet v potu svojega obraza dela. A to, kar si pridela mora oddati skoro pod nič. Pozneje bi bilo drugače. Kmetje jednega sodniškega okraja bi stopili v tesno zvezo ter pristopili k zadrugi. Vse zadruge jedne dežele bi bile zopet tesno zvezane med seboj. Zadruge bi pred vsem zalagale armado z živežem, kateri se kupuje zdaj za to od veletržcev, židov. Seveda ti si dela pač s tem denar. Od malih posestnikov pokupijo žito vredno in ga prodajo potem armadi prav visoko. Ako bi se ustanovile zadruge, tega ne bi bilo več. Kmetje bi oddajali naravnost armadi po zadrugah pridelke in sicer po ceni, katera jim gre. Da bi bilo to tako koristno za kmeta, je razvidno.

Tudi meščanom ne bi škodile zadruge. Meščani ne kupujejo surovih pridelkov, temuč že pripravljenih za rabo. Ali tovarne, od koder dobivajo mali trgovci po mestih in trgi moko, zalagajo z žitom zopet veletržci,

židje. Drugi jih ne more, ker nikdo drugi ni v stanu toliko žita nakupiti, kakor ga tovarne rabijo. Da delajo ti za sebe, ni treba tukaj še posebej povdarjati. Veletržci bi spodrinile zadruge. Od teh bi dobivale žito tovarne ceneje, kakor ga dobivajo od veletržcev. Potem pa bi bilo mogoče, ali prav za prav bi se moralno zgoditi, da bi se razpošiljala iz tovarn veliko ceneje moka. Tako bi bili meščani veliko na boljem. Živeli bi veliko vredneje. (Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Slovesnost pri Sv. Jožefu blizu Maribora.

Č. gg. lazarišti so kot goreči misijonarji znani skoraj v vsaki župniji naše vladikovine. Od leta 1852. imajo misijonsko hišo in cerkev pri Sv. Jožefu pri Celju, od pretekle nedelje sem pa tudi pri Sv. Jožefu v Studencih blizu Maribora. Njih slovesno vmeščenje se je v nedeljo takó-le vršilo:

Na hvalo Studenčanov moramo omeniti, da so ti takoj prisrčno postali udani č. gg. lazarišti. Že v soboto popoldne so dekleta cerkev okrasila z venci in šopki znotraj in zunaj, fantje so postavili slavolok in lepe mlaje, in na vseh hišah blizu cerkve so se razobesile zastave. Zvečer pa se je zažigal umetalni ogenj, topiči so gromeli, godba južnoželezniške delavnice pa je gg. misijonarjem priredila serenado.

V nedeljo dopoldne ob pol 10. uri je ogromna množica vernikov, preč. stolni kapitelj, preč. g. vizitator lazarištv, č. g. superior Franc Javševč, č. g. misijonar Jožef Navinšek, in mnogo mariborskih ter nekaj sosednikov duhovnikov pričakovalo mil. knezoškofo pri cerkvi sv. Jožefa. Po udanem pozdravu se vsi napotijo v cerkev, kjer pri vratih mil. nadpastir izročijo ključe in štole č. g. superiorju. Pri velikem oltarju pa blagoslovijo mil. knezoškofov novi krasni tabernakelj in novo podobo sv. Jožefa z Ježuškom, potem prenese č. g. superior monštranco s presv. Rešnjim Telesom, nato pa zapojejo mil. knezoškofov: »Veni, Creator Spiritus!« (Pridi, stvarnik sv. Duh!) ter slovesno mašujejo ob obilni asistenci.

Po sv. maši stopijo mil. nadpastir na prižnico ter v nemškem in slovenskem jeziku razložijo zgodovino cerkve sv. Jožefa v Studencih, potem zasluge sv. Vincencija Pavlana, ki je ustanovil pred 250. leti družbo misijonarjev - lazarištv, k sklepnu pa vernike opomnijo na dolžnosti, katere imajo do č. gg. misijonarjev in izrečajo višjepastirske zahvalo preč. g. kanoniku Tomažu Rožancu, ki so se najbolj trudili, da se je ustanovila ta misijonska naselbina, ki naj nosi ime »Jezus - Marija - Jožefova misijonska hiša«. Z zahvalno pesmijo so potem mil. knezoškofov sklenili to preleplo slovesnost. Blagoslov božji pa naj obilno in neprenehoma rosi na misijonsko cerkev in hišo Sv. Jožefa blizu Maribora!

Gospodarske stvari.

Domača zdravila za živino.

(Dalje.)

Ricinovo olje je zdravilo za črevesno zapeko pri žrebetih, katera izvira še od poroda. Ubrani pa se ta bolezen lahko, ako se kobila predno storii, dovolj in pametno giblje ter par tednov bolj zmerno krmi. Bolnemu žrebetu se mora obilno nastiljati in ga toplo odevati. Tudi je koristna mlačna klistira od kamiličnega čaja, ki se mora vsake pol ure, pa previdno ponavljati.

Za zdravilo pa se vzame 30 do 40 gramov ricinovega — ali če tega ni pri rokah, lanenega olja na enkrat. V olje se zmeša jeden ali dva jajčna rumenjaka in zraven prilije $\frac{1}{4}$ litra studenčnice. Če je pri roki ogelnokislata magnezija, naj se je doda vsakikrat za 4 grame in vso zdravilo dvakrat na dan živinčetu vlije.

Slezovo mazilo, zmešano z lavorjevim oljem, se hvali kot najboljše mazilo za rane pri konjih, iz katerih teče rumena sokrvica. Če bi rano spremljala suhota uda, je dobro mazati ostali ud z mazilom od španskih muh, zmletih in zmešanih v 100 gramov svinjske masti. Rane pa se naj le z gornjim mazilom mažejo.

Smolno olje imajo navado dajati po nekaterih krajih živini, enako soli, kot priboljšek. Pravijo, da živila po tem rada žre, krave dobro molzejo in se sploh žival dobro redi. Tudi velja smolno olje kot mazilo okoli ran, da muhe manj silijo k njim. To velja zlasti o ogercih, kadar so ti že iztisnjeni izpod kože.

Soliter, zmešan z grenko soljo in sladičem, je dobro zdravilo za vnetje pljuč pri konjih. Vzame se solitarja 100 gramov, soli za četrtnsko več, sladiča pa toliko manj. Vse to se zdrobi v prah in s strdjo zmešano vsakih šest ur po 30 gramov daje bolnemu konju. Zraven se napravi dristlja iz kamile in malvnega perja, katerej ko se precedi, se dodá 30 gramov solitarja. Tretjino te kuhovine se vlije v brizglo ter zraven dodá še 30 gramov lanenega olja, kar vse se za dristljo porabi.

Tudi je soliter dobro zdravilo za norost konj, kakor tudi vnetje možganov pri goveji živini. Najprej se živini izpusti za pol litra krvi, nato se ji za 30 gramov v vodi raztopljenega solitarja vlije. Koristno ji je tudi dati dristljo, zgoraj omenjeno. Če bolezen hitro ne mine, se mora vsakih 24 ur živinčetu po pol litra krvi izpustiti in pa glavo mu z vzmrzli vodi namočeno cunjo pokrivati.

Soliter, katerega se vzame za 100 gramov, dodá 150 gramov grenke soli in 80 gramov bljuvne soli (Brechweinstein), to je zdravilo za ritnikovi črm pri goveji živini. Zdrobi se in zmeša v prah, katerega se daje trikrat na dan odraselj živini po 50 gramov, manjšej pa polovico toliko. Tudi tukaj se nasvetuje gori omenjena dristlja, le da mesto solitra se naj kuhovini dodá dve pesti soli, predno se rabi.

Soliter, kateremu za 30 gramov se dodá 15 gramov voženka, je zdravilo za pereči ogenj pri goveji živini. Ta bolezen se spozna po velikej vročini in naglem otekanju živine. Kadar se to opazi, naj se spusti živali pol litra krvi iz vratne žile, ter omenjeno zdravilo daje živini. — Če pa tega ni pri rokah, naj se vzame 16. del litra kisa in 8. del litra vode, katerej tekočini se primeša pest soli in živinčetu v gobec vlije.

Sol kuhinjska je dobro zdravilo, če je živila kako strupeno zelišče požrla. Dá naj se ji lizati po volji, ali pa se v vodi raztopljeni jí v gobec vlije. Tudi je jako koristno po strupu bolnej živili dajati vsako uro po $\frac{1}{4}$ ali $\frac{1}{2}$ litra ravno namolzenega mleka. Dodá naj se mleku nekoliko lanenega ali laškega olja.

Sol kuhinjska, v vodi raztopljen, je tudi dobro zdravilo za bolezen očesa pri živili, ako ona izvira od udarca in hoče zarasti mrena. Precej soli naj se raztopi v vodi in izmiva s tem bolno oko. Še boljši od soli je za mreno beli vitrijol, kateri se tudi raztopljen enako rabi.

Sol kuhinjska se tudi priporoča za zdravilo konjem, ki imajo tope noge, z ozkim kopitom. Dene se nekaj soli v vodo in s to vodo se bolne noge večkrat umivajo, časih tudi nekaj mirno v nji kopljejo. Tudi platenne cape, v enako vodo namočene in kot obkladki na

bolne noge privezane, se priporočajo. — Enako kot solna, priporoča se tudi voda, v katerej se je nekaj galuna raztopilo.

Sploh pa se sol šteje kot potrebno sredstvo, ohraniti živini zdravje in dober tek. Daje se ji navadno po dvakrat na teden, ali sama, ali pa zmešana z raznimi zdravilnimi rastlinami, kakor smo že gori omenili. Posebno medli, na želodcu bolni in slabokrvni živili se to najbolj navadno sredstvo ne sme zanemarjati.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 20. septembra na Vranskem in v Braslovčah. Dne 21. septembra v Siegersbergu, na Laškem, v Lučanah, na Framu, v Ormožu in Podsredi. Dne 23. septembra na Bregu pri Ptaju (za svinje.) Dne 24. septembra v Arnovžu, Slov. Bistrici, v Šmartnu pri Slov. Gradcu in na Remšniku.

Dopisi.

Iz Krčevine pri Ptaju. (Naše kmetijsko bralno društvo) je imelo dne 29. avgusta v lepo ovenčanih prostorih Vindiševih svoj tretji občni zbor. Najprej je predsednik društva, g. Drag. Zupančič, vkljub slabemu vremenu v obilnem številu došle srčno pozdravil, potem pa so tajnik, blagajnik in knjižničar poročali o delovanju društva v preteklem letu. Iz poročil posnamemo, da je društvo v drugem letu svojega obstanka tudi prav plodonosno delovalo in da že šteje blizu 100 udov. Pred volitvijo novega odbora se je odstopajočemu dveletnemu zaslужnemu predsedniku, ki se sedaj preseli kot nadučitelj v Frankolovo, izrekla v imenu vseh udov najiskrenje zahvala za ves trud pri vodstvu, posebno še pri pevskem zboru, ki ga je ustavnil in vzdrževal. Bog mu stotero poplačaj, kar je storil za nas Krčevinarje! Na predlog gosp. Šentjurca se na to prvi predsednik društva, gosp. Zupančič, in pa njega ustavnitelj, domači rojak č. g. Fr. Gomilšek, kaplan v Jarenini, ki imata za društvo največ zaslug, izvolita med odobravanjem vseh za častna člana. Potem je bil enoglasno izvoljen sledeči odbor: Silv. Šentjurc, predsednik; Fr. Lah, podpredsednik; Ferdo Skuhala, tajnik; Fr. Dolinšek, blagajnik; Jože Krivec, knjižničar; P. Karol Belšak in Ivan Krajnc, odbornika; Ig. Bezjak in Jože Murko, namestnika. Po izvolitvi odbora je imel gosp. pot. učitelj Belé kaj lep podučen govor o sadjarstvu in sicer, kako bi se naj sadno drevje gojilo. Srčna hvala! Domači pevski zbor je sedaj zapel nekaj pesmi, na to pa so prav izvrstno in navdušeno deklamovale več prelepih pesmic deklice Gomilšekova Anica in Mimički Dolinšekova in Kuharjeva, da jih moramo tu pochlaliti. Gosp. kaplan Gomilšek, ki se je tudi zborovanja udeležil, je prinesel za društvo veliko Ciril - Metodovo podobo seboj ter je svoje domačine v lepem govoru bodril, kako naj bi posebno posnemali rodoljubne čednosti sv. bratov ter bili vsak čas dobri katoličani, goреči Slovenci in zvesti Avstrijci, da se bo Krčevina takó na vse strani povzdignila.

Iz Žalea. (Načrt dirke) v nedeljo dne 19. sep. ob 3. uri popoldne. I. Pričetna dirka; 200 kron, darila visokega c. kr. poljedelskega ministerstva. Za 3 do 5letne kobile in žrebce III. štirskega konjerejskega okoliša (Savinjsko pleme). Posestnik mora dokazati, da je njegov konj istiniti savinjskega plemena. Enoprežno, daljava 2000 metrov. 80 kron prvemu, 60 kron drugemu, 40 kron tretjemu, 20 kron četrtemu. Vloga 4 krone z zgubo vloge. Da se dirka vrši, treba je najmanj pet oglasil. II. Plemenska dirka; 200 kron, darila visokega c. kr.

poljedeljskega ministerstva. Za 3letne in starejše konje, o katerih se dokaže, da so istinito savinjskega plemena. Enoprežno, daljava 2000 metrov. 80 kron prvemu, 60 kron drugemu, 40 kron tretjemu, 20 kron četrtemu. Vloga 4 krone z zgubo vloge. Da se dirka vrši, treba je najmanj pet oglasil. III. Glavna dirka; 400 kron, daruje dunajsko dirkarsko društvo. Za konje vseh dežel in vsake starosti. Konji, koji še niso dirkali ali pa pri kateri javni dirki v času po 1. januvariju 1894 naprej za eden kilometr po 2 minoti ali več potrebovali, postavijo se pri startu, za vsako boljšo sekundo pa po 20 metrov nazaj. Enoprežno, daljava 2000 metrov. Vloga 8 kron z zgubo vloge. Da se dirka vrši, treba je najmanj pet oglasil. 200 kron prvemu, 100 kron drugemu, 60 kron tretjemu, 40 kron četrtemu. Rok za oglasila 18. september 1897 ob 6. uri zvečer. Poznejša oglasila sprejemajo se samo za glavno dirko (st. III) z podvodenim vlogo do 12. ure opoldne 19. septembra t. l. Pri dirki veljajo pravila in gledé glavne dirke rekordne določbe dunajskega dirkarskega društva. — Splošnje določbe: Pri oglasili mora se ob enem tudi natančno naznaniti ime, rodno pleme, spol, barva, starost in rekord konj ter ime in bivališče posestnikovo. Oglasilo je le veljavno, ako se ob enem tudi vloga uplača. Kdor pri oglasili vedoma neistinitosti napove, zamore se po dirkarskih pravilih začasno ali pa trajno izključiti iz vseh dunajskemu dirkarskemu društvu podrejenih dirkališč. Gledé uvrstenja pri posameznih dirkah odloči žreb. Če bi se start napačno vršil, dalo se bode znamenje z zvoncem, na kar se morajo vsi dirkači vrnit in zopet na prej določene prostore postaviti. Kdor katerega dirkača z dirkališčnega tira ali pa proti ograji sili ter ga s tem hoče ovirati, da ga ne prihiti, zgubi vsako pravico do daril. Mesto biča rabiti se sme samo do $1\frac{1}{2}$ m dolga šiba, katera se pod kaznijo ne sme nikdar povprek držati. Oglaseni konji morajo se na dan dirke dopoldne ob 10. uri pred občinski urad v Žalcu pripeljati. Tukaj se vrši tudi žrebanje.

Iz Središča. (Primicija.) Dne 22. avg. je tukaj daroval prvo sv. mašo č. g. Josip Panič, rodom iz Šalovec. Ne bom te velikanske slavnosti popisaval na drobno, ker je znano malone vsakemu čitatelju »Slov. Gospodarja«, kako se vršijo take slavnosti, omeniti mi je le najprvič, da je škoda, da se ta slavnost ni vršila na prostem, ker tedaj bi lahko slišali vsi prisotni izvrstno slavnostno pridigo domačina č. g. J. D., veroučitelja v Zagrebu, kateri je v krasnem govoru mnogoštevilnemu ljudstvu razlagal vzvišeni, a težavni poklic duhovskega stanu. V cerkvi je pel domači mesani zbor pod vodstvom g. učitelja in pisatelja A. K., kateri je tam sijajno pokazal, koliko moreta v kratkem času storiti trdna volja in vztrajni trud. Pri obedu, katerega se je udeležila množina gostov, razveseljevali so jih gg. dijaki s krasnim petjem, in z raznovrstnimi burkami, da je občinstvo kar pokalo od smeha. Da gospod Kosi s svojim zborom ni molče sedel, razumeva se samo po sebi. Domači godci so rešili zeló dobro svoje naloge. Kakor je o takih priložnostih že navada, vrstili so se med pesmimi in napitnicami tudi govor. Kot dijak in tudi pozneje sem bil često na kaki primiciji, toda tega še nisem nikjer videl in slišal, kar v Šalovcih; na klop je namreč stopila domača kmetiška deklica L. K. ter v kratkem, toda zeló jedrnatem govoru izrekla slavo č. g. novomašniku. Drage Slovenke, tako velja! Dokler boste o takih in enakih priložnostih pogumno nastopale ter govorile brez strahu in zadrege, ne bo se batí propada slovenskemu narodu. Tudi č. g. pridigar se je oglasil, a njegov govor je bil šaljive vsebine. Največjo pozornost je vzbujal s svojimi govorji neki g. duhovnik iz zagrebske nadvladikovine. Četirikrat

je povzdignil svoj krasnozveneči, a krepki glas, in med kmeti je bilo slišati: »toti pač toti«, le škoda, da ga niso vsi gostje dobro razumeli, ker je govoril krasno pismeno hrvaščino. Stoprav tretji dan so se gostje razšli. Vrlim šalovskim občanom in vsem ostalim dobrotnikom, kateri so bili blagohotno pripomogli, da se je ta slavnost tako lepo izvršila, bodi prisrčna hvala! F.

Z Zdol pri Kozjem. (Letina, nemški pečat, gospodarsko bralno društvo.) Hvala Bogu, ozimona setev nam je prav bogato obrodila, ker namlatu smo nekoliko več od lani. Seno smo prav lahko spravili in posušili; kajti tisti čas je bilo lepo vreme. Koruza nam še kaj lepo kaže, samo požrešni koruzni črv nam jo hoče mnogo uničiti. Krompir nam zelo gniže. Fižol, zelje in drugi jesenski pridelki še nekaj obetajo, samo sadja je zelo, zelo malo, le nekoliko hrušek in sлив, druzega pa skoraj popolnoma nič. Vinogradi še nam nekaj obetajo zlate vinske kapljice, samo ljubi Bog nas obvaruj ledene biča in drugih raznih uim, kajti strupena rosa ali rja se je že po nekaterih krajih zelo pokazala, akoravno smo škropili. Kdor ima amerikanca kaj, je letos prav pridno cepljaval. Cepljene mladike prav lepo rastejo, kolikor jih je; kajti tisti čas, ko smo pocepili, so pridrvile vrane in nam mnogo gumijskih vezij razkljuvale in cepljenih mladik polomile. — Še nekaj teži srce piscu teh vrstic in sicer to, da se pri nas na »živinski potni list« še vedno pritska stari nemški pečat, a piše se vse drugo v lepi slovenščini. Naj g. župan vendar spravi za vselej v »penzion« tega starega Nemca! — Prav ponosni smo, da se je v naši kozjanski fari ustanovilo gospodarsko bralno društvo. To mlado društvo prav lepo napreduje in se razcvita, to nam kaže žito-čistilni stroj, katerega si je društvo že priskrbelo in sicer iz Ljubljane od g. Detter-ja za 80 gld. Priredilo je že tudi prvo veselico dne 22. avgusta s podukom potovalnega učitelja Ivana Beléta, ki nam je v resnih besedah razložil regolanje, sajenje, okoliranje itd. in katero podnebje bolj ugaja tej ali oni sorti amerikanske trte. Bog daj, da bi se zopet v kratkem zbrašili tudi k otvoritvi političnega društva za kozjanski okraj!

Iz Loč. (Svoji k svojim!) Dopisi iz Loč so prav redki in marsikdo bi si mislil, da tukaj kraljujeta rajske mir in tihota. Res, da bi bilo tako tukaj, ko ne bi nekateri nemški »purgarji« tudi naše vasi pripravljali za prusake in s svojim »Heil« žalili nas mirnih vaščanov. Imamo namreč tukaj res čudne figure. Rojeni na slovenskem Štajarskem od slovenske matere, nemščine nič ali le malokaj zmožni, hujskajo proti nam Slovencem in trobijo v rog »Südmarke« ali pa šulvereina. Takih korenjakov imamo dosti tukaj: Balantov Heinč jim je na čelu. Ni še dolgo, kar je brez perja prlezel v našo vas in začel tukaj mesarijo in krčmo. Ali ker je znal dobro heil-ati, zašel je precej v družbo, s katero zdaj tuliti mora ali rad ali nerad. On ima zares najmajnši uzrok da si s tako neumnostjo krati žitek v Ločah. Tudi proti njemu naj velja naše geslo »Svoji k svojim«. Če se budem tega gesla krepko držali, tedaj bode on s svojo kratko pametjo kmalu sprevidel, da mu pesek pod petami žari in se bode, ali spreobrnili ali pa nam in Ločam hrbet obrnil!

Od Svetinj pri Ormožu. (Vojasko - veteransko - podporno društvo) prav dobro napreduje. Dne 24. junija t. l. je poklonilo mlado društvo častno diplomo domačemu župniku, č. g. Iv. Bohancu, in blagorodnemu gosp. Lovrencu Janžeku, c. in kr. majoru v. p. in veleposestniku na Brebrovniku. Diplomi je prav primerno in krasno izdelala slavnozdana tiskarna sv. Cirila v Mariboru. — Na rojstveni dan Njega veličanstva našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. udeležilo se je društvo korporativno slavnostne službe božje.

Ta dan je bila svetinska šola, katera je tudi zbirališče društva, prvokrat s prelepo cesarsko in štajarsko zastavo okinčana. Ti dve zastavi nam je oskrbel novi načelnik krajnega šolskega sveta, gosp. Leopold Petovar, c. kr. poštar in veleposestnik v Ivankovecih. — Kot podporni udje so k društvu na novo pristopili sledeči p. n. gospodje: c. in kr. podpolkovnik Rudolf vitez Zergollern, c. in kr. poročnik v. r. Oton Corcini, odvetnik in deželni poslanec dr. Frán Rosina v Ljutomeru, okrajski zdravnik dr. Anton Mihalič v Ljutomeru; c. kr. notar dr. Ivan Geršak in veletržec Alojz Mikl, oba v Ormožu. Prisrčna jim hvala! — Goreča želja društvenikov je imeti svojo društveno zastavo; zato se rodoljubi in prijatelji dosluženih vojakov prav ponizno poprosijo, da blagovolijo društvu v ta namen z doneski pripomagati.

Politični ogled.

Austrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo sveti cesar so se odpejali na Ogersko v Totis, kjer se vrše velike vojaške vaje, katerih se tudi udeležuje nemški cesar Viljem. — Državni zbor je sklican na dan 23. septembra. Nemški poslanci, ki trepecajo pred Schönererjem, že napovedujejo obstrukcijo ali ropotanje. — Danes se je zopet sešel pododsek desnice, da se posvetuje, ali naj podpira vlado ali ne, ki še nič ni slovanski večini obljudila.

Štajarsko. Pri dopolnilni volitvi v deželni zbor za kmečki okraj Vajc je zmagal konservativec Berger s 107 glasovi proti 50 glasom, katere je ujal nemški nacionalec Mosdorfer. Prusaki imajo malo privržencev med pametnimi nemškimi kmeti.

Koroško. »Kärntner Allgemeine Zeitung«, imenovana »Beljaška Urša«, je prenehala. Ni škoda! — V tej kronovini se vršijo letošnjo jesen in prihodnjo pomlad nove občinske volitve. Vrli »Mir« že kliče Slovence na delo. Bog daj srečo!

Kranjsko. »Südmährischer Sängerbund« hoče v Ljubljani dne 30. oktobra prirediti veliko nemško koncerto. Mestni svét pa je že sklenil, da se ta izzivajoča slavnost mora prepovedati. — Socijalni demokratje in liberalci so si povsod prijatelji, tudi na Slovenskem; zato se mokraški »Svobodni glasovi« tiskajo v »Narodni tiskarni«. Škandal!

Primorsko. Prva slovenska javna tombola bode v Št. Petru pri Gorici na korist »Sloginim« šolam in »Alojzijevišču«. — Urednik »Independent« v Trstu, ki je nesramno žalil viteza Nabergoja, je bil obsojen v zapor 7 dnij. Drugod drugače merijo.

Ogersko. Državni zbor se snide dne 27. sept. Vlada mu bode v tem zasedanju predložila državni proračun za bodoče leto. Ministerskemu predsedniku Banffyju se pa bode bržčas huda godila, ker je že zdaj zaradi proračuna dovolj nasprotja celo med ministri.

Vnanje države.

Rim. Prihodnji konsistorij ali zbor kardinalov bode letos zopet v pozni jeseni. Sv. oče bodo takrat 3 ali 4 nove kardinale imenovali. Za vlado sedanjega papeža je umrlo že 120 kardinalov.

Francosko. Tudi francoski razni ludodelniki se bodo z veseljem spominjali na Faurejevo potovanje v Petrograd. O tej priliki je namreč predsednik republike francoske pomilostil 463 kaznjencev.

Nemško. Cesar Viljem pojde prihodnjo pomlad v Palestino ali Svetu deželo. Ondi ga pač nihče ne sme pozdraviti kot krščanskega vladarja, ker se Viljem preveč poteguje za sultana in sploh za Turke.

Turško. Mir med Grško in Turško bode v kratkem sklenjen, kajti iz Carigrada se dne 15. sept. poroča: V včerajšnji seji evropskih poslanikov se je doseglo sporazumljenje gledé vseh še nerešenih točk, o čemur so obvestili turškega vnanjega ministra Tewfik-pašo ter ga povabili k današnji seji.

Špancko. Liberalec Sagasta bojda v kratkem postane ministerski predsednik. Mož je že večkrat imel vladne vajeti v rokah in vendar nič posebnega ni storil. — Vlada je izdala nekake preosnove za Filipinske otroke, ki pa ondotnih prebivalcev ne bodo zadovoljile.

Amerika. Iz Novega Jorka se naznana: Med štrajkajočimi rudarji in uradniki delniških družb je oni dan nastal velik boj, ki so se ga udeležile tudi ženske. Bilo je ustreljenih 23 delavcev.

Za poduk in kratek čas.

Kako obhajajo ogerski Slovenci primicijo.

(Konec.)

Na domači veselici smo se gostili in veselili prav po slovenski in ni manjkalo tudi običajnih napitnic in navduševalnih govorov. Najprej je č. g. dr. Jožef Ivanoczy, dekan tišinski, ki je zavoljo svoje učenosti pa tudi ljudomilost in prijaznosti tukaj pri vseh zelo prijubljen, v prelepem govoru častital primicijantu in izrekel željo, da bi naj bil on vsaki čas dika sv. cerkve in dober pastir ljudstva slovenskega, na kar se je gosp. primicijant v posebnem govoru zahvalil. Gosp. častni dekan v Cankovi, Jožef Borovnjak, pa je napil primicijantovim starišem in vsem navzočim Slovencem in jih v navdušenem govoru opominjal, naj bi se vedno zvesto držali jezika materinskega; kajti kdor jezik materin zaničuje in se v njem govoriti sramuje, ni in ne more biti pošten človek, ne dober kristjan, niti zvest državljan. Nadučitelj v bližnjih Gedurovcih, ki je postal iz Nemca Hartmanna vsled prevelike ljubezni do Madjarije za 50 kr. trd Madjar Hunyadi, je v madjarskem jeziku napil Ogerski, na kar so navzoči Madjari zapeli, mislim da, ogersko cesarsko pesem, na to pa v slovenskem navzočim duhovnikom. Drug govornik, večleten prijatelj gosp. primicijanta, pa je v svoji napitnici želel, naj bi gosp. novomašnik deloval z vso gorečnostjo, kakor za versko, tako tudi za narodno probubo in povzdigo ogerskih Slovencev, da se ta dragocena veja ohrani čvrsta na deblu slovenskega naroda.

Spominjali smo se tudi sv. očeta, dobrega in pobožnega mil. škofa Kornelija Hidašija, presvetlega kralja in ogerske domovine naše in po raznih napitnicah je to dobro ljudstvo tako navdušeno postalo za milo našo slovenščino, da je vsak rekel: Da, Slovenci smo in ostanemo zvesti sv. cerkvi, slovenskemu narodu in svojemu kralju Ferenc-Jožefu!

Belotinski »muzikaši« so prav pridno igrali tudi naše slov. pesmi iz Mohorjeve pesmarice, posebno mnogo-krat našo vseslovensko koračnico »Naprej zastava Slave!« in zaslužijo kot vrli Slovenci vso pohvalo. Le tako naprej! Naj se mili glasovi dražestne slov. pesmi razlegajo po celi ogerski Sloveniji. Ljudstvo pa je vneto popevalo lepe pobožne in tudi posvetne popevke, da ga je bilo veselje poslušati. —

Iz tega popisa je razvidno, da se drami tudi naše slovensko ljudstvo na Ogerskem. Daj mu Bog le mnogo domačih dušnih pastirjev po božji volji in njegovem srcu, pa se nam ni treba bati, da bi izginil v morju madjarstva ta zadnji ostanek nekdanjih panonskih Slo-

vencev, katere sta sv. brata Ciril in Metod krstila in v sv. veri podučila.

Gosp. novomašniku, sedaj kaplanu v rojstni župniji tišinski, ki ljubi svoje ljudstvo in mu želi pomagati, pa kličem iz dna srca:

Naj bo za vero ali narod,
Stopinjo vsako Tvojih nog
In Tvojih ust besedo vsako
Nebeski blagoslovi Bog!

Ciriljev.

Smešnica. Kmetič pride v lekarno ter reče: »Vas strup zoper podgane, ki ste mi ga pred tednom prodali, ni za nič. — Lekarnar: »Ali ste ga namazali na frišni kruh?« — »Da!« — »Ali ste mazali z leseno žlico?« — »Da!« — »No, reče lekarnar, potem so pa vaše podgane za nič!«

Razne stvari.

Domače. (Duhovne vaje) duhovnikov naše škofije bodo prihodnji teden na Slatini. Udeležili se jih bodo tudi mil. knezoškof; vodil pa jih bode neki pater jezuit.

(Na vseslovenskem shodu v Ljubljani) so bili vsi štirje naši državni poslanci in razun enega vsi naši deželni poslanci. Zaupnikov s Spod. Štajarska pa je bilo na shodu gotovo nad sto.

(Imenovanja) pri bodočem okrožnem sodišču mariborskem: Za predsednika je imenovan Robert Greistorfer, za svetovalce dr. Al. Fohn, dr. Fr. Voušek, dr. Ig. Pevetz, Anton Morocutti, Karol Martinak, Anton Liebisch, dr. K. Zwiedinek pl. Südenhorst, K. Nedwed, Jos. Rotner, Alf. Kapun, Al. Dekleva, R. Marckhl, državni pravdnik bo dr. Avg. Nemanič, namestnika pa R. Bratusch in dr. R. Paltauf. Torej predsednik Nemec, drž. pravdnik Nemec, par Slovencev, vse ostalo pa Nemec ali nemškutar! Gleisbach, zakaj že nisi davno šel?

(Umrli) je v ponedeljek č. g. Fr. Ermenc, župnik v Lučah v gornji Savinjski dolini, v 69 letu svoje döbe. Naj v miru počiva!

(Dopisniku z Rečice) v zadnji »Domovini«: Ono štatistiko radi kmetijske šole v Grottenhofu smo objavili samo iz tega namena, da je treba vedno in povsod govoriti in pisati resnico; z neresničnimi podatki ne boste nikomur imponovali. Sicer pa čudno, da se še nekateri vedno skrivajo za suhi praprot!

(Dr. Pommer,) celjski državni poslanec in hudo potor v državnem zboru, te dni po nekaterih trgih okoli Celja sklicuje volilce shode; svoje volilce vabi osebno na shod.

(Za prekmurske Slovence!) Podpisani prav lepo prosi rodoljube slov. knjig, katere bi rad poslal med ogerske Slovence, ki ga za nje prosijo. Marsikomu porabne knjige v prahu ležijo, da se pogubijo, med Prekmurci pa bi lahko mnogo koristile. — Fr. Sal. Gomilsek, kaplan v Jarenini.

(Uboj.) Dne 6. septembra zjutraj so našli v Gočovi v Slov. gor. 24letnega Janeza Kronvogla s Sovjaka na pol mrtvega s prebito črepino. Kmalu potem je umrl. Ubil ga je neki 19letni Franc Rojs, kateri je že pod ključem.

(Nemški nestrpneži.) Znano je, da na male maše dan mnogo Slovencev priroma v Marija-Trošt pri Gradcu, kjer je popoldne slov. pridiga in ondi jih tudi mnogo sv. zakramente prejme. Zato je 5 spovednic kakor po navadi nosilo tudi letos napise »Ža Slovence«. To pa je nekega Bismarkovca tako zbodlo, da v graškem prusaškem listu »Tagblatt« radovedno vpraša, bi

se li na Nemce tako ozirali med Slovenci ali ne. Revše neumno, saj vsi slov. duhovniki znajo nemški. »Grazer Volksblatt« ga je zato prav pošteno okrcal.

(Volilni shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici) dne 29. avgusta, ki sta ga sklical gg. poslanca Jožef Žičkar in dr. Rosina, je bil dobro obiskan, od domačinov in sosedov, posebno pa ženskih, ki so se nadejale kake vesele zabave. No, za to so skrbeli vrali kapelski tamburaši in mnogoštevilni domači pevci. Sprejelo se je petero resolucij.

(Sto brzjavnih pozdravov) je došlo na vseslovenski shod. Največje navdušenje je vzbudila brzjavka kočevskih Slovencev, ki v ognjevitih vrzih pozivlje Slovence k slogi. Žal, s Štajarskega je došlo prav malo pozdravov.

(V sloveči cerkvi sv. Mihaela nad Laškim) bode se letos obhajal shod dne 26. septembra. V soboto zvečer ob 5. uri pridiga in slovesne litanije. V nedeljo I. opravilo v cerkvi in zunaj cerkve ob pol 7. uri zjutraj, II. opravilo ob 10. uri, da se ustreže željam romarjev, ki z raznimi vlaki na Laško dohitijo.

(Nesreča na železnici.) Po noči, dne 13. sept. okoli 10. ure je povozi tovorni vlak pri južnem svrilenem znamenju v Mariboru kurjača Voglarja. Peljal se je domu brez službe v vozu, ki je namenjen za železniško osebje, prišel nekako pod kolesa, ki so ga grozno razmesarila in mu zdrobila obe nogi. Ko so ga pripeljali na južni kolodvor, je bil že mrtev.

Društvene. (Socijalni odsek) Leonove družbe se je včeraj v Ljubljani ustanovil. Bilo je navzičih 40 gospodov, med temi 15 naših gg. duhovnikov. Predsednikom tega odseka je bil izvoljen dr. Ig. Žitnik, tajnikom dr. J. Krek; za voditelje: na Štajarskem č. g. profesor M. Matek in č. g. kaplan J. M. Kržišnik, za Koroško č. g. mestni kaplan J. Rozman in za Goriško dr. J. Pavlica.

(Pri Sv. Martinu na Paki) priredi katol. slov. delavsko društvo iz Žalca javen shod dne 19. sep. ob 3. uri popoldne v vrtnih prostorih na pošti, v slučaju dežja v sobanah. Govorila bodeta g. J. Gostinčar iz Ljubljane in č. g. Fr. Zdolšek. Političnemu delu sledi prosta zabava s petjem.

(Teherij.) Dne 19. sept. ob 3. uri popoldne bode zborovalo katol. slov. polit. društvo na Teherjih, in pri tej priliki se bodo razdelili diplomi častnim občanom, izvoljenim po občinskem zastopu na Teherjih. V večjo proslavo tega dne sodelujeta celjski Sokol in celjsko pevsko društvo.

(Družba sv. Mohorja) ima letos 71.540 udov, žal, 3687 udov manj, kakor lansko leto. Napredovala je družba le na Hrvaškem, v Ameriki in drugih tujih krajih, nazadovala pa po vseh slovenskih deželah. Za razloga tej žalostni prikazni se navajata slaba letina in potres. Prihodnje leto se mora število zopet zdatno povišati!

(Za duh. podporno družbo) so meseca julija in avgusta vplačali č. gg.: Dr. Medved Anton 23 fl., Šebat Anton 23 fl. (letn. do 99), Meznarič Anton 11 fl., Repolusk Friderik 11 fl. (letn. do 98), Janežič Rudolf 10 fl., Kosel Fr. 1 fl.

Iz drugih krajev. (Odlikovanje.) Cesar so podelili vseučiliškemu profesorju Jagiću častno svetinjo za znanost in umetnost in državnemu poslancu opatu Treuinfelsu komturski križec Fran-Josipovega reda.

(Sv. očetu nazaj odvzeto deželo!) Na katol. shodu v Landshutu na Bavarskem je kaj krasno goril poslanec dr. Porš o tem, da se da naj zopet nazaj papežu dežela, ki jim jo je leta 1870. in prej požrešni Lah siloma vzel. In ta shod je brzjavno pozdravil tudi

nemški cesar, zaveznik laškega kralja Humberta, ki je sin roparja papeževe dežele.

(Slavjanski) je pel s svojim zborom tri večere v ljubljanskem gledališču. Oni večer je bilo gledališče natlačeno polno udeležencev vseslovenskega shoda. Ruske narodne pesmi vzbujajo splošno občudovanje.

(Električno železnico na Sv. Višarje) bode napravila tvrdka Siemens & Halske. Židovska tvrdka ne bode imela izgube, ker božjo pot na Višarje obiskuje na leto okoli 60.000 ljudij.

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah.

Zdravilski konjak za bolestnike in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino.

44

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmacevtičnih preparatov

A. Thierry-ja
v Pregradi

pri Rogatec-Slatini.
Preskušen in potrenj od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najprist neje, najreelnejne in najceneje ljudsko

V svrhu varnosti občinstva pred ničvrednimi ponarejanji nosim od sedaj nadalje to le oblastveno registrirano varstveno znamko.

domače zdravilo, ki uteši prse in plučne bolesti, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zeleno tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim cenejo tem nič vrednejo ponaredbo. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupe nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodniškim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zalogal mojega balzama, naj se naroči direktno in naslov: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ugerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razposilja. Razposilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšno zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica.

10-30

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Romarski vlak

na Sveti Višarje in k Mariji Pomagaj bodo vozil po jako znižani ceni in dobro urejen v nedeljo, dne 26. septembra 1897.

Odhod iz Celja ob 6. uri 45 min. zjutraj. Natančneja pojasnila in vožnji listi se dobē pri 1-2 Ed. Schmarda, potovalna pisarna v Ljubljani.

Vrtnar

posebno za trgovinsko sočivje se išče, ali da prevzame vrt v najem ali da ga oskrbi proti plači. Vprašanje: Postfach 18 v Celji.

Kovačnico

z dobrim stanovanjem dam v Podovi v najem dobremu kovaču, ki se spriča o svojem znanju z dobrim spričevalom ter je izurjen tudi v kmečkih opravilih. Druge pogoje izvē pri g. Frančišku Bote, c. kr. poštarju v Račah — Kranichsfeld.

2-2

Kuharica

se takoj sprejme v farovžu. Kje, pové upravnštvo tega lista.

2-3

Lepa kmetija

10 minut oddaljena od glavne ceste in farne cerkve sv. Marjete na Pesnici, z zidanim, z opoko kritim poslopjem se proda. Posestvo meri v celiem 32 oralov in sicer 13 oralov travnikov in 19 oralov njiv, gozdov in sadnoscnika. Natančneje pogodbe se zvejo pri Francu Sekol, posestniku v Vilkomu pri Sv. Marjeti na Pesnici.

3-3

Loterijne številke.

Trst 11. septembra 1897: 44, 10, 71, 88, 86
Line » » » 18, 61, 42, 7, 19

Hennebergova svila

— edino le pristna, če se naroči naravnost pri mojih tovarnah — črna, bela in barvana, meter od 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rizasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.). Poštine in carine prosto na dom. Vzoreci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg c. in kr. (dvor. lif.) Zürich.

Služba orgljarja in mežnarja

se odda z dnem 1. novembrom t. l. pri Sv. Miklavžu nad Laškim (Tüffer).

1-2 J. Smole, župnik.

V vsakem poštno oddajnem okraji, v vsaki občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

13

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zasluzkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“, Gradec, poste restante.

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsak dan za zobobolne v lastni hiši: vrtna ulica (Garten-gasse) št. 9 v Celji.

Plombira in ustavlja umetne zobe in zobovje z zlatom itd., tudi brez potrebe izjemanja, ne ovira žečejenja, ne gorovenja, garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin v plinovni veselni narkosi, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja.

8-12

Gostilna

vedno dobro obiskovana, sposobna tudi za trgovino, se prostovoljno proda po prav nizki ceni. Več se izvē pri upravn. t. lista.

2-3

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravlja v le-karni k Zrinjskemu, H. Brodovin, Zagreb, Zrinjski trg štv. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlajenih dušnih organov, ter je najboljše sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratnobol. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevajo. — Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono:

„Velecenjeni gospod lekarnik!

Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delajočega trpotčevega soka; potrebujem jih za svoje poznanice. Jaz sem od dveh steklenic od nesnosnegakašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bom te zdravilni sok vsem prsobolnim. S poštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se torej, da jena vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti sam on je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. —

Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan pošto navsa mesta in sicer proti predplačilu (priplačunavši 20 kr. za zamotek) ali pa po poštnem povzetju. — Cenik je raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošilja se na zahtevo zastonj in poštne prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodovin, Zagreb, Zrinjski trg štv. 20.

2-30

Razglas.

Naročila na amerikanske trte iz združenih 19 državnih in deželnih trsnic na Štajarskem za nasad v letu 1898.

Cena za trte iz državnih in deželnih trsnic je ta-le: Za trte za cepljenje, 1000 komadov 3 gld., za vkoreninjene trte, 1000 komadov 7 gold. in za požlahtnjene in vkoreninjene, 80 gld. za 1000 komadov. Pravico do teh trt imajo le samo štajarski vinorejci, ki trte porabljajo za lastni nasad. V prvi vrsti se bo na kmete oziralo. Prekupeci so od dobave trt iz deželnih nasadov izključeni. Zgoraj omenjene cene veljajo na licu mesta nasadov. Stroške za zamotavanje in pošiljanje plačajo naročniki sami. Priponni se tudi, da se oddavajo vkoreninjene in požlahtnjene trte tudi že v jeseni 1897, da jih imajo vinorejci v spomladsi takoj pri rokah.

Brezplačno se trte za cepljenje in vkoreninjene oddajo društvo, katera hočejo javne trsnice nasaditi in ako zaloga dosega, tudi resnično ubogim kmetovalcem. Vsi drugi pa morajo določeno ceno takoj ali pa po povzetju plačati.

Naročila se naj vložijo:

I. naravnost pri štaj. dež. odboru.

II. pri občinah, v katerih ima naročnik svoje nasade.

III. pri nadzornikih 19 državnih- in deželnih trsnic.

Naročila pri občinah odpošlje predstojnik koncem oktobra okrajnemu odboru, ta pa deželnemu odboru. Pri vsaki naročbi se mora na tanko naznani imen in bivališče naročnika, kakor tudi zaželjena vrsta podlage in pri požlahtnjeni tudi vrsta požlahtnine. — Konečno se posebno opominja, da se bode le na tiste naročnine oziralo, katere se dospošlo do konca meseca oktobra leta 1897.

Gradec, meseca septembra 1897.

1-2 Od štaj. deželnega odbora.

30 dni čas poskušnje.
5-letno pismeno
jamstvo.

WERTHEIMOVI
šivalni stroji.

Jako izv. čisto tiho šivajoč
stroj za obitelji in za obrt.

**Visok stroj
za obitelji. gld. 35.50.**

Vsek stroj, ki
se v času po-
skušnje dobro
ne obnese, vzamem na lastne
stroške brez
zadržka nazaj.

Pošiljam na vse kraje cesarstva. — Zaboj
zastonj,

Razpošiljalj šivalnih strojev 1-4

Louis Strauss,

zagatalj društva c. kr. državnih in že-
ležniških uradnikov in učitelj. semenišča.

Dunaj IV. Margarethenstr. 12. dn.

Na prodaj

je mlin za grozdje še malo porabljen, in
čista strd, z metalnim strojem izmetana kakih
50kg tudi na drobno pri Jožefu Frišu, tri-
govcu pri Sv. Trojici v Slov. gor. 1-2

V najem vzeti želim hišo na
primerenem kraji. Ponudbe blagovolijo se
poslati: Upravnštvo „Slov. Gosp.“ 1-2

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društve.

Podpisani si usojam vljudno naznaniti, da sem začel novo
kamnoseško obrt

Hilarijeve ulice.

v Mariboru, Kokošinek drevored.

ter se priporočam častiti duhovščini posebno za izdelovanje cerkvenih kamnoseških in podobarskih del pri altarijih, pridižnicah, krstnih kamnov, obhajilnih miz, grobov, različnih spomenikov itd.

Nove, lepe nagrobne kamne imam zmiraj v zalogi.

S spoštovanjem

J. F. PEYER,
kamnoseški mojster.

1-4

Pšenica ne bo več snetljiva!

Numa Dupuy-evo

lužilo za semena je najboljše sredstvo, s katerim se zabrani snet pri pšenici, ječmenu, koruzi itd., katera se bo letos bržas prikazala zavoj letosnjega deževja. Velikokrat premirano, po večletni rabi skušano!

Dobiva se v vseh večih trgovinah s špecerijskim blagom in z železnino ter v družerijah v zavitkih po 25 kr. za 2 metr. centa = 250 litrov semena in za 1 metr. cent = 125 litrov semena za 13 kr. Izdelujemo tudi antiperonosporo jamčeno pomoč za vinograde. Pristno le z postavno zavarovano marko „s klasom“ in s sledenim naslovom:

Chemisches Laboratorium Numa Dupuy & Comp.
Wien, VI. Windmühlgasse 33.

Dobiva se v Mariboru pri M. Berdaju in v Slov. Bistrici pri Alb. Stiger.

Kdo pije

Kathreiner

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

*kdo ljubi okusno kavo, hoče zdrav
ostati in si kaj prihraniti.*

14—22

Ivan Rebek
umetni in stavbeni ključar
v Celji

Poljske ulice 14 (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se preč. duhovščini in slavn. občinstvu za vsa v njegovo stroku spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopij, osobito za **cerkvena dela**, katera se najlepše krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtne ograje, različne svetilnike. Izdelujem železna vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katera imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telegrafe in telefone. Preznam tudi vsa železna **konstrukcijska dela**, bodi si: strehe, stopnice, evetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. —

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.